

Majandus- ja taristuminister Taavi Aas
Rahandusminister Keit Pentus-Rosimannus
Keskkonnaminister Tõnis Mölder
Sotsiaalkaitseminister Signe Riisalo

20.09.2021 nr KL-1/19

Energiahinna tõusust ja selle mõjust inimeste toimetulekule

Viimased nädalad on inimeste igapäevateemaks olnud gaasi ja elektri hinna hüppeline kasv. Tekkinud olukord tõstab inimese kodukulud märgatavalt. Elektrienergia hinnavõrdluses käesoleva aasta 1. juulist kuni tänase päevani võrrelduna eelmise aasta sama perioodiga on energia hind suurenenud 2,5 korda, mis teeb omanikud väga murelikuks. Kuus 1500kWh tarbiva perekonna jaoks tähendab see igakuist ca 50 eurost lisakulu võrreldes eelmise aastaga.

Eesti Omanike Keskliit, esindades ca 60 tuhandet omanikku, teeb riigile ettepaneku vaadata üle riiklik energia- ja kliimakava. Tänapäevane energiapoliitika on vastuoluline ning põhjustab ka ettevõtetele ebakindlust investeringute tegemiseks. Olemasoleva (põlevkivi) tehnoloogia väljasuretmise CO₂ kvoodimaksuga, ilma konkreetsete asendusteta on lühinägelik. Meie kliimas kahjuks ainuüksi tuule- ja päikeseenergiaga ei taga stabiilset energiavarustust. Oluline on vaadata Eesti energiapoliitikas suuremat pilti ning võtta lauale kõik variandid energia tootmiseks, k.a kaasaegse tuumajaama rajamine, et saavutada riigi energiajulgeolek.

Üle Euroopa on täna olukord energiavaldkonnas kriitiline. Mitmed Euroopa riigid otsivad lahendusi energiadefitsiidi vähendamiseks ning oma riigi haavatavama elanikkonna aitamiseks. Leiame, et täna on aeg tegutseda, et tagada elanikkonnale pikaajaline energiavarustus. Seepärast tuleks vabariigi valitsusel:

- 1) taotleda Euroopa Komisjonilt tasuta CO₂ lisakvooti;
- 2) vaadata üle põlevkivienergeetika sulgemisotsus;
- 3) taotleda pikemat üleminekuaega süsinikuneutraalsuse saavutamisel.

Mõistame, et on tegevusi, mis on kokku lepitud Euroopa Liidu tasandil ja koheselt ei ole rakendatavad. Seetõttu on väga oluline, et lisaks pikemaajalistele tegevustele astutaks samme ka kohe. Inimeste arvetel on turuhinnast sõltuv energiahind vaid osa sellest, enamuse kulust moodustavad riigi reguleeritavad võrgutasud ja maksud ning siin saaks riik sekkuda.

Teeme ettepanekud:

- 1) loobuda energia- ja kütuseaktsiisi tõusust 2022. aasta kevadel, mille tõttu suurenevad lisaks kodukuludele kulud ka teistes eluks vajalikes sektorites;
- 2) mitte nõuda tarbijalt taastuenergia tasu või kompenseerida see tootjatele riigieelarvest,
- 3) alandada olukorda arvestades võrgutasusid ja ajatades investeringuid ning nende mahtu, mis moodustavad olulise osa võrgutasudest;
- 4) oluliselt suurendada KREDEX-i toetusi ja lihtsustada toetusmehhanisme elamufondi sh eramute energiatõhususe suurendamiseks ning päikesepaneelide soetamiseks;

Eesti Omanike Keskliit

- 5) töötada välja vähekindlustatud majapidamistele kompensatsioonimehhanismid, mis aitaks talveperioodil omanikel kallinevate energiahindadega toime tulla;
- 6) vastu võtta elektrituruseaduse muudatused soodustamaks energiaühistute, kogukonna energiaettevõtete asutamist ja toimimist.

Lugupidamisega

Priidu Pärna
Eesti Omanike Keskliidu esimees

